

1

Uvodna opomba:

sklop prevodov, ki se začneja z današnjo stvarjo, do zajel tako imenovano MISLJENJE IGRE, filozofsko smer, katere razvoj se ni končal, saj je zadnje večje delo te na poseben način opredeljene in strukturirane miselnosti izšlo šele pred nekaj meseci (Ingeborg Heidemann, Der Begriff des Spiels).

Prevodi — ki si ne bodo sledili iz številke v številko, a bodo kljub temu urejeni tako, da bodo na koncu letnika zaključeni logični kontinuum, zbir novodobne strukture MISLJENJA IGRE — obsegali bodo karakteristične odlomke iz del KOSTASA AXELOS (poleg že objavljenih Tez o Marxu Thesen über Marx in odlomka iz dela Héacrite et la philosophie z naslovom Sinoptična dialektika bo Angelos prezentiran še z diaogom Ein Gespräch über Wissenschaft, s člankom Aus der Erfahrung der Welt in odlomkom iz knjige Igra sveta, ki bo izšla šele konec tega leta), EUGENA FINKA (Das Spiel als philosophisches Problem (Igra kot filozofski problem), Die Weltbedeutung des Menschenspiels (Svetovni pomen človeške igre) iz knjige Spiel als Welt-symbol, ter Der Weltgedanke des Spiels als ausser-metaphysisches Problem (Svetovna misel igre kot izven-metafizični problem), Nietzsches Verhältnis zur Metaphysik als Gefangenschaft und Befreiung iz knjige Nietzsches Philosophie], in INGERBORG HEIDEMANNA (Subjektivität und Objektivität des Spiels (Subjektiviteta in objektiviteta igre) iz knjige Der Begriff des Spiels, ter odlomek iz razprave Die Problematik des Spielbegriffs bei Heidegger, Problematika pojma igre pri Heideggerju).

m. a.

Andrej Medved

Fragmentarni uvod v „MISLJENJE IGRE“

»AION PAIS ESTI PAIZON, PETTEUON:
PAIDOS HE BASILEIE.«
HERAKLIT TEMNI

ČAS, ŽIVLJENJE [: gibanje, postajanje kot NASTAJANJE in NESTAJANJE, bit in NE-bit znotraj prostora in časa sveta (ho aón)] JE OTROK [: je nekaj, kar deluje, ustvarja in RAZ-stvarja (vendar ne v smislu ničanja) NE-ZAVEDNO, brez prisotnosti intelekta, uma ali duha, ki bi postajanje kot NASTAJANJE in NESTAJANJE, stvarjenje in RAZstvarjenje ZAVESTNO usmerjal proti določenemu cilju, ga tako intencioniral in mu podarjal SMISEL], KI SE IGRA (:IGRAJOČ OTROK) [:nezavedna IGRA: IGRA kot slučajnost: nezavedna slučajnost kot blodni princip slučajnosti: IGRAJOČ otrok kot dvojna (:podvojena) slučajnost, kot podvojena blodnja] : OTROK NA PRESTOLU [:podvojena slučajnost-blodnja-IGRA, ki vlada kot svetovna zakonitost, kot blodni princip slučajnosti-IGRE znotraj prostora in časa sveta, kjer je bit VSEGA, BIT CELOTE prav zaradi tega »igrana«, izigrana in pre-IGRA(va)na.]

(Heraklit, fragment 52, iz razprave A. M. — Bit in igra, oddelek V., Reinterpretacija Heraklitovih Fragmentov)

V misli in mišljenju IGRE je prisotna neka nemetafizična, izven-metafizična izvornost kozmološke filozofije.

Temeljno dojetje Igre, dimenzija izvirnega mišljenja misli sveta kot Igre je ključni pojem univerzuma. Pojem Igre in njeno izrekanje je kozmična metafora. Bistvo človeka in bistvo sveta je lahko spoznano kot Igra šele takrat, ko je človek mišljen v svoji ekstatični odprtosti za vladajoči svet ne le kot gola stvar, podobna drugim stvarem, ki jih postav-

lja in obvladuje absolutni Duh ali Um, ampak prav kot ta ODPRTOST. Igra igra: skozi rojstvo in smrt, onstran dobrega in zlega.

Neizrekljivemu kozmičnemu redu pripada neizrekljiva IGRA VESOLJA.

Pojem Igre označuje igrajoči karakter sveta.

Čas in Prostor sveta Igre postavlja celotno metafizično miselnost v vprašljivost.

Bistvo biti je v Igru igrano.

Brezciljni cilj tehnike pozablja na igrajoči karakter biti: v svojih »kolesih« trga celoto bivajočega, zbir bivajočega, katerega najbolj eksistentno bistvo je prav zaradi tega v RAZPORU NIČA.

Mišljenje Igre omogoča spoznanje kozmične enotnosti človeka in Sveta v IGRI NUJNOSTI (:zakonitosti).

Blodni temelj BITI se prikazuje kot temeljno blodenje IGRE.

Heidegger išče besedo, resnico, odprtost, smisel biti kot biti.

Resnica mu pomeni razsvetljujočo skritost kot temelj bitja.

V začetku se pojavi bitje v luči prikritega izmikanja in ta razsvetljujoča skritost šele omogoča in pušča bistvovati skladnost med spoznanjem in bivajočim: pravilnost predstavljanja.

Čeprav Heidegger ve za vlado blodnje v istočasnosti razkritosti in skritosti (skritost skritega in blodnja pripadata začetnemu bistvu resnice), je blodnjo, vladanje skrivnosti v blodnji, tudi pod-vrgel resnici: »Blodnja je prostor igre tistega obrata, v katerem se in-sistentna ek-sistenca okretno, neprenehoma na novo pozablja in zakriva.«

Ali obstaja beseda za vladajočo, odprto in fragmentarno IGRO sveta nastajajoče biti-in-niča v celoti?

Heidegger je enačil bit in čas, bit z ničem: enigmatična razlika, ontično-onntološko razlikovanje biti in bivajočega: dvojnost, znotraj katere ločuje nič-bit in bivajoče, kajti nič bivajočega »je« bit in bit ni bivajoče.

Nič-bit in bivajoče, ničujoča (in nična), ostajata v svoji preproščini neločljiva od tubiti: bit in človekovo bistvo pripadata drug drugemu.

Toda planetarni horizont išče v večdimenzionalnosti svojega načrta skupno-igrajoče nosilce: temelje, ki ne morejo biti niti »pastirji biti«, niti »varuhi kraja nič.«

Vse se zbira in razpada v IGRI časa blodnje.

Čas, svet, blodnja, IGRA — so, če sploh »so«, imena brezimenega Istega.

Področje misli (mišljenje) je le del vse-obsegajoče celote.

Za vedno ostajajo zanemarjeni in pozabljeni določeni obrazi ter podobe bivajočega in biti.

Noben problem ni rešen.

Skritost sama je vprašljiva.

a. m.

Kostas Axelos

AUS DER ERFAH- RUNG DER WELT (ÜBER HEIDEGGER)

(Prevedel A. M.)

Heidegger ima svetovnozgodovinsko zahodno-evropsko razlago biti (ki istočasno pomeni pozabljanje biti) — od Heraklita do Nietzscheja in Marxa — za vprašljivo. Vprašuje in daje vprašujoče odgovore. Njegov poskus zahteva, da njega samega spoznamo za vprašljivega.

Razkritje in zakritje,
jasna beseda in mračna laž
sta na isti poti.

Govori in táji,
blódi in drzni si iti
čez isto-različno brv.

Ko v žalostni jutranji zarji trepečemo in na spreletava srh...

Svet se je prenehal bliskati in blodnosti razkri-vajo fragmente sistema neke igre, katere začetek in konec ostane krožno zapleten, zastrt in zakrit.

Ko bogovi umrejo, človek začne bivati v pričakovanju svoje lastne smrti. V začetni prozaični pesmi premaganja človeka.

Padle zvezde pritrjujejo.

Misliti pomeni iti v labirint sveta, ki ne uboga višjega imena.

Ko dimniški dim razodeva pepel...

Ce pogum mišljenja ustreza zvezdnemu času, potem pripravlja do govora mirujoči tok planeta.

Opazovanje in poslušanje dela mišljenje še od nekdanj pazljivo in nesrečno.

Prihajajoča posplošena kombinatorika postavlja vse z vsem v odnos, prinaša nove razhode in razvezuje moči vesolja.

Vsak pogovor povezuje neme in gluhe človeške otroke.

Ko postanejo jasne svetle sledi na temnem nebu...

Kdo ali kaj dela misli?

Dialog je vedno med-igra.

Umrljivi se ne morejo toriti niti proti spoznanju sveta niti zanj. Uspeh premaga igralce in zvozi gledalce. Veter prebuja in razbija.

V ustvaritvi — ustvarjanju in razbitju, v uspehu in neuspehu sta prijem in poskus postavljena na igro. Mojstri so neprenehoma razmojstreni.

Ko nas travniške rože pravilčno slepe in varajo...

Mnogoterost enostavnega.

Podoba in obraz bosta z lastnimi maskami spre-menjena v konkretno abstrakcijo.

Upanje in brezup sta v enem in istem.

Zvižča in ukana bolečine sežeta verjetno dlje kot veselje in radost.

Ko veter vzburi vse slabotne in čvrste...

Tri enotne igre igrajo mišljenje in svet.

Igra sveta sama, ki je uzakonjena.

Igra misli, igra mišljenja, ki je ob primerih trajno iztirjena.

Razkrojiti, onemogočiti in brezskrajno razbliniti mora vsak obstoj, kar ji le redko uspe.

Igra ljudi, ki si domišljajo, da se izogibajo nevarnosti, v kateri hočejo biti igrajoči (tisti, ki vidi igro).

Ko se odpre in zapre zemeljsko steblo: kot rana in kot roža...

V glasovih tišine se govoreče mišljenje navidezno razprostira kot cela polovica polovične celote.

Kako je mogoče razlikovati misli in stvari?

Dolg trenutek in kratek čas se v krogu časa preigravata in izigravata.

Ko uganjive pečine trdno in zvižčno stoje na svoji velikanski ironiji...

Staro in novo se zmotno pojavlja kot dvoje strani iste medalje.

Zato predigra pojmuje razprostrlost in sploščenost.

Biti zrel pomeni dojeti in spoznati vsa kraj in trenutek, sedanje krinke preteklega in prihodnjega časa kot skoraj nepojmljive.

Hrepenenje in predvidevanje sta eno in hkrati različno.

Ko se prikrije gorovje in tišina postane hrupna...

Vse izstopa iz tišine, ko se vrača vanjo. Medtem nas prevzema neizrekljivo in neizrečeno, brezimnsko in nemišljeno.

Ali brezpogojnost ne ostaja priklenjena na po-goje in stvari?

Kaj se odteguje: stvari, besede, jezik, mišljenje, izmikanje samo, svet?

Ce mišljenje nikoli ne bi moglo razložiti igre sveta, čigav uspeh bi jo mogel izmeriti?

Ko pastirje vabljivo in vabeče vodijo na pašnike njihove lastne črede...

Igrajoč karakter mišljenja je še skrit.

Kjer se kaže, je v času podoben utopiji, ki ob-ljublja in uničuje nikoli primerno bivanje.

Toda kako bi mogli kronologija in topologija biti in nič-biti stati in pasti v igri — (znotraj) časa — in prostora?

Bistvo je, priznano, tudi nebistvo.

Ko se večerna luč ne ločuje več od svetlobe jutra...

Izrekanje in mišljenje, pesnjenje in govorjenje so sosedni rodovi skrivnostnega in zagonetnega drevesa.

Preraščajo svet in segajo skoraj v korenine blodnje.

Njihova skupna igra omogoča spoznanje:

»Resnica je popolna zabloda«.

Svotri vprašujejo
Vprašanja lomijo
Zvezde murujejo.

Ljudje čakajo
Igre merijo
brez zakaj.

Jezdci padajo
Otroci upajo
Sveto dejanje.